

Fra: Kvinesdal kommune ved Kvinesdal voksenopplæring, Raymond Olsen,
raymond.olsen@kvinesdal.kommune.no

Sendt: 22.01.2015

Til: Postmottak BLD

Kopi: Vigdis Hunsbedt, Enhetsleder i Kvinesdal kommune

Høringsuttalelse knyttet til endringer i statsborgerloven

Kvinesdal voksenopplæring, ledelsen og lærerne har følgende betraktninger til høringsuttalelsen om Statsborgerskapsloven.

Dette er ledelsens uttalelse:

Kvinesdal kommune, ved Kvinesdal voksenopplæringen støtter forslaget intensjon om å øke statusen til opplæringen i norsk og samfunnskunnskap. Vi ser på det som fornuftig og realistisk at det stilles krav til norsk muntlig tilsvarende A2-nivå for å få innvilget statsborgerskap. Vi mener også at det høyner statusen på undervisningen i samfunnskunnskap at deltakerne må bestå en prøve etter endt undervisning. Forslaget om at dette skal gjøres obligatorisk for innvandrere mellom 56-67 år har vi noen merknader til.

Når en gir innvandrere mellom 55-67 år både rett og plikt til å gjennomføre undervisning, vil dette føre til at flere deltar i norsk og samfunnskunnskap timene. Det er i og for seg positivt. Denne gruppa har erfaringsmessig en høyere andel analfabeter, en høyere andel med lite skolegang og lavere digital kompetanse. Dette vil føre til merarbeid for voksenopplæringen.

Når en samtidig skal kreve at de tidlig i undervisningsløpet skal lære samfunnskunnskap, vil en oppleve deltakere som kan lite norsk, men som samtidig skal bestå en prøve på norsk. Vi tenker da at en kan risikere at prøven ikke måler kunnskap i samfunnskunnskap, men ferdigheter i norsk. Læringsressurser ligger på Internett og prøven er elektronisk. Mange innvandrere, og spesielt de mellom 56-67 år har liten digital kompetanse. Dette kan da også være en årsak til at de ikke består samfunnskunnskapsprøven. Prøvene er foreslått forenklet språkmessig for å kompensere at deltakerne må ta prøven på norsk. Innholdet er faglig komplisert, men det skal måles med et enkelt språk. Det tror vi blir dårlig.

Vår mening er at ordningen der deltakerne kan tilegne seg kunnskap om samfunnet vårt, bør kunne gjøres på deres morsmål. Kravet bør være at deltakerne skal bestå prøven på sitt morsmål. Punkt 2.2.1 kan forstås slik at deltaker som tidligere har bestått prøven på morsmålet, igjen må bestå prøven på norsk ved søknad om statsborgerskap. Jeg tolker dette som at loven har tilbakevirkende kraft. Du har bestått prøve, vi forandrer loven og så er den likevel ikke bestått. Nye lover bør ha virkning fra den dagen de blir vedtatt.

Man må forvente at flere vil måtte søke fritak fra de nye kravende og at en av menneskelige hensyn må gjøre flere enkeltvedtak jo høyere aldersgrense en velge å ha.

I tillegg til ledelsens uttalelse har lærerne følgende:

Høring om statsborgerskapsloven

Vi støtter høringsforslaget om å innføre bestått prøve i samfunnskunnskap og at søkere må oppnå et minimum nivå A2 i norskkunnskaper som vilkår for statsborgerskap. Vi tror at dette kan være med å fremme en lettere integrering i det norske samfunnet som de ønsker å bli en del av. I tillegg opplever vi at dette også vil gjøre det ekstra tydelig for kommunene hvor viktig det er å gi undervisning av høy kvalitet til innvandrere.

At samfunnskunnskapsprøven skal avlegges på norsk før personen søker om norsk statsborgerskap er vi ikke helt sikre på er den beste løsningen. Dette kan medføre mye ekstra og u hensiktsmessig administrasjon og ressurser, både for det offentlige og for den personen det gjelder. Så lenge det er et mål at personene skal gjennomføre samfunnskunnskapskurs så snart som mulig og på et hensiktsmessig språk med en prøve rett etter, så mener vi at dette bør være bra nok. Eleven må uansett avlegge en egen prøve på norskkunnskapene, men dette gjøres som oftest en tid etter at samfunnskunnskapskurset er avsluttet.

Når det gjelder departementets vurdering av hva som bør gjelde som dokumentasjonsgrunnlag for tilstrekkelig kunnskap om samfunnet, så syns vi det ser greit ut.

Når det gjelder økonomi, så har vi noen betraktninger. Fordi om det i høringsforslaget antydes at disse endringene ikke innebærer noen særlige økte utgifter i kommunene, ser vi allikevel at vi i voksenopplæringen vil få et økt ansvar og et skjerpet krav til å gi et godt nok og tilpasset tilbud til våre elever slik at de når målet sitt. Vi mener derfor at det her må gjøres grundige undersøkelser og avveininger på hvilke ressurser den enkelte voksenopplæring må ha tilgang til i forhold til elevmassen og deres behov. Det er viktig at språkopplæringen blir tilnærmet lik i små og store kommuner. Dette innebærer at også små kommuner må ha mulighet til å undervise grupper hvor elevene har de noenlunde samme behovene (homogene grupper).

I høringsdokumentene kommer det ikke tydelig fram hva som er begrunnelsen for at denne loven skal gjelde personer opp til 67 år. Vi syns kanskje det var litt vel høy aldersgrense, også når vi ser på aldersgrensene som er satt i andre land (med henvisning til vedlegg – erfaringer fra andre land).

Høring om introduksjonsloven

De endringene som er foreslått opplever vi som helt greie.

Det vi imidlertid har lyst til å nevne, er at vi opplever det som litt utfordrende og ikke til det beste for introduksjonsevenen at han/hun til enhver tid skal være omfattet av et program i kommunen som gir en ramme på 37,5 time per uke.

Hos oss i Kvinesdal har det nå medført at elevene får tre lange dager på skolen, og kommunen forsøker å finne en språkpraksisplass til elevene de andre to dagene. Det kan være relativt greit å skaffe språkpraksisplass til elever som har tilegnet seg kunnskaper i norsk på A1-nivå og over. Det er ikke lett å finne plass til de nyankomne eller andre som lærer seint.

Å lære norsk i skolesammenheng er intensivt og krever full konsentrasjon. Det er vanskelig å holde på en slik konsentrasjon gjennom sju skoletimer flere dager i uka. Det vi prøver å si er at i den første innlæringsfasen, så mener vi det er vel så hensiktsmessig og mye bedre pedagogisk å ha undervisningen fordelt ut på fem dager og med færre undervisningstimer per dag. På denne måten mener vi at elevene vil lære norsk fortere og kommunene kan bruke ressursene sine på å få viderekomne ut i gode språkpraksisplasser og følge opp disse istedenfor å måtte bruke mye tid og ressurser på å prøve å finne gode systemer for å klare å ivareta loven slik den i dag er utformet om at alle i introduksjonsprogrammet skal være omfattet av et 37,5 timers tilbud hver uke.

Den siste delen her har ingenting med høringen å gjøre, men vi benytter muligheten til å gi innspill i håp om at introduksjonsprogrammet skal bli best mulig for elevene våre slik at målene oppnås på en best mulig måte.

Med vennlig hilsen

Lærerne ved Kvinesdal voksenopplæring

Dette sammenfatter vår og kommunens høringsuttalelse.

Kvinesdal kommune

Kvinesdal voksenopplæring

Vesterdalsveien 5

4480 Kvinesdal

tlf 38354180 97528902